

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§.19. Ascendit Christus ad festum abscondite; & eo modo quandoque ad tuam ingreditur animam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](#)

X. priusquam extingueretur, nec valeret intueri: Oculi eius caliginae sunt, nec poterat videre lucernam Dei, antequam extingueretur: expende modum loquendis non poterat videre lucernam Dei antequam extingueretur, an non apius, clarius & brevius dicere: non poterat videre lucernam Dei ardenter minime: voluit enim declarare quod caliginosi illi oculi lampade non exhiberent, nisi ardorem & lucem emitentes, quia omnia circumspicere illuminabat: sed domum extingueretur, & ipsi oculis conueniret ut nullam illis poenam adserret & cruciatum. Caliginis iudiciorum oculi passionibus & proprijs affectibus obtenebrait: quocirca lucerna eos offendens, ea est quia clarum diffundit lucem, & suas vnicuique reuelat iniustitates, eo modo (loquitur Christus) quia lucerna sum luce fulgens clarissima, quia cunctas mundi detegit peruersitatem, eius me oculi perferte non pollunt: Me odit quia testimonium ei perhibeo, quod opera tuis mala sunt, quod si uix extingueretur, nec illis ego manifeste aperirem eorum iniustitates, gratia me oculis iatueretur, idcirco vos accepti eritis, nec vos mundus exacerbitur, ueritate lampades extinctas: Non potest mundus edisse vos &c.

§ 19. Ascendit Christus ad festum abscondebat; & eo modo quandoque ad tuam ingreditur animam.

Vos ascendit ad diem festum hunc: ego autem non ascendas ad diem festum istum: quia tempus meum nondatur impletum est. Grauem insulam hæc verba difficultatem, in eo quod Dominus dicit: Non ascendit ad diem festum hunc: quandoquidem addat Euangel. Ut autem ascenderunt fratres eius, tunc & ipse ascendit. Optima hanc est occasio (inquit D. Hier.) inimicus Christi capis Prophetus ut contra Christum lararet, dicendo, quod ignorans esset eius, quod sibi faciendo incumbebat: cum agat illud, quod prius dixit se non actuū vel mutabitur. & variis in suis resolutionibus, vel fallax deceptor: quandoquidē uulnus faciendo parentibus suis, faciat aliud: Latrat Porphyrius & Christum inconstans ac mutationis accusat, dubium hoc ita grane quibusdam visus est Catholicus, ut quatenus se illo expedirent ex textu verba illa eraserint: Ego autem non ascendam ad diem festum istum. Sed neccelenon est ad id contutere: cum multifariā SS. Patres hæc verba interpretentur,

nounulli credant quod, Domino dicente: Non ascendam ad diem festum istum, de primo felici die sit intelligendum, eoq. solemnissimo, atq. ea de causa dixerit: Non ascendam ad diem festum istum, quod te ipsa impletum: quia præcedunt quod non ascenderit primo die solemnitas, sed secundo vel tertio, quod ipse Evan. videtur innuere, dom addit: Iam die festo mediano. (id est quartuō die, nō per octiduum celebrabatur:) Ascendit Iesus in templum & docebat. Ita declarare Eucherius auctor gravis & antiquus. Iohann. Multis non placet hæc solutio: quia Euang. testatur quod ascenderit immediatè post parentes suos, nec credendum est, quod Dominus deesse voluisse celebrati ad eo festum in honore Patris sui institutæ. Communis autem haec exppositio: q. d. vos ascendetis manifeste & cōmodō, quod moris est ad festum concurrere: nihil enim est quod timeatis, nec quid quam mali suspicemini: cum nullus in mundo sit, qui vos persequatur aut aduersetur, cum nec vos mundum sitis aduersarij. Ego non ascendas illò modo: cum enim mihi non modicum indignatur: quid alius ageret, quād corum in me blem acrūt excitare, ut mihi nec minferre moliretur, cuius nouum hora aduenit: Tempus meum nondum impletum est.

Fidator hæc exppositio in eo, quod signat Iohann. modum exprimit quo Iudei ascenderant leprosum Pascha celebratur. Ad litteram loquitur Propheta in illo feso ex opiniione D. Hier. n. & D. Cyr. & D. Thoma, c. populu demulces ab labores nos patibatur, imo & passus erat ex oppressione Alliorū & Babyl. Abi que cuncti persuaderent illis esse condignum suorum festerū supplicium: quod si vero ad meliorem vitam frugem resipiscerent, patienter aduersa tolerando, & divina dona misericordia expectando à Deo promissa, ipse se vadet pro illis statueret quod eos ab illis Deus eriperet inimicis, quos tam illstri superarent triumphi, ut prægrandi posset gaudere latitia: Canticum erit Iohann. sicut nos sanctificate solemnitas & latitudo cordis sicut qui pergit cum tibia et intret in montem Domini, ad fortē Israel. Duas notat III. hic (interpreti D. Hieronymi) occasio in Quo gaubibus Iudei festiū se gaudio recreabant dico Iudei in typanis, eycharis, fistulis & nubis. Prima festa sua fuit in illa nocte quā egrediuntur de Egypto: celebrandum enim illos iniquitur Pharaon per mare retro, & brum, in cum Dominus conforgit totumque quaternam, cum eo maris fluctibus praefocat exercitum: hæc tunc

tunc etenim, quando se tantiis gaudent creptis
inimicis, omnigenis musices instrumentis
immensa perfoli letitia hoc Domino can-
ticum dedicarunt & Cantemus Domino: glo-
riosa enim magnificatus est noctem illam ap-
pellat: Sicut scilicet & solemnitas ita: eo quod ceremonia
agni, quo solennitatis festi Paschalis celebrabat
exordium, que quotannis in populo illo cele-
brabatur.

Secunda, quando ascendebant de regionibus suis in Ierusalē tria illa solemnia Pasch. ta seu
festa celebraturi singulis annis recurrentia: nā
conveniebant in vñ singulæ familia sibi con-
sanguineos & colludentes in tympanis, fistulis,
nobilis alijsq; instrumentis ascendebant in tem-
plū, quod dicebatur: Mense sanctū Domini. Eode
modo (si iller, credimus) multi infra annum ascen-
debant vota sua complectuntur, & hostias immola-
turi. Tale futurum est (inquit Propheta) gaudiū
vestrum superatis iam Alysris: Vnde imitemini eos
(ait D. H. cr.) qui ad templū primissima portantes
& in Dei torcularia deferentes munera pergunt
et ibi, & choridis, gaudia carmina demonstrantes.

Hoc ius Christus insinuat parentibus, vos
ipſi ascendite cum signis letitiae & fecuritatis,
quibus ascendere soletis ad festi celebrationē,
nihil mali formidantes: cū nō habeat, qui vo-
bis sit aut indignatus aut adversarius; ego vero
nequaquam isto ascendam modo: rabiens enim
& furorem provocare corū, qui meo sanguini
infidantur. Nihilō invius Cum autem ascen-
derent fratres eius, tunc & ipse ascendit, quasi in
occulto: & non palam omnibus, ut diuina sapientia,
satisfaciens Deo nimiram se ita illius recol-
les, quibus cū gloriasceret, & hominibus nō illis
aperie se manifestas, ne furem corū bilemque
commoveret ut diximus die Martis.

Exod 9. 25. Expendit SS. Patres, Illud Exodi: Nunc ex-
tendē manū meā percūiam te & populum
tuū pesto, peribisque deterra: idcirco antē po-
suit, ut ostendam in te fortitudinem meam. &
Apud Lipomam narretur nomina mea in omni terra. Notant
D. Amb. D. August. & D. Thomas aliam little-
ram habere: Seruante, suscitante, q. d. nunc
mercerat, vt te de terra tolleret, sed seruari te,
vt ostendam in te fortitudinem meam, qui in
hoc consistit, vt in te perferendo & expellendo
magnum meam ollendam fortitudinem; atque
ad hoc mea sunt flagella, vt si forte illis casus
repellas. Dicit itaq; Moysi, Excedē manū tuā
in cœlum, ut fiat grande. Excedit que Moyses,

virgam in cœlum & D̄s dedit tonitruum & d̄s Lib. loc.
currentia fulgura super terrā. Adserit D. Aug. in Exo.
& eum illo Card. Caet. quod pro vocilla, T. 4. "loc. 45:
nitram: Hebræo legatur: Voces dedit Dominus, voces & grandinem. Illa tonitrua, grando, & fulgura, voces erant Dei absconditæ, verū adeo claræ, vt cum Pharao esset ita percutax, illas tamen ed modo caperet, vt haec illi confessione extorquent: Peccavi etiam nunc, Dominus in-
fus, ego & populus meus impī. Quibus verbis tamen quod eiā in præteritis peccasset: Etia-
nunc id est: non solum in hoo deliqui, sed etiā in præteritis me factor in Deo delinquisse. Hoc significat: Etiam nunc: Hoc unicum à te depro-
cor, vt pro me supplex intercedas: quatenus pla-
ceat vltiori me nequaquam punire supplicio: sed manum à flagellis cohicebat, quibus me per-
terruit: Orate Domini ut desinat tonitrua Dei, & grande. Non vult Deus dare signa, nec voces
contra peccatores ita manifestas, vt ex mani festatione carum denovo susciter in la furem
sed absconde agit & latenter eo modo, vt illas & cognoscat & intelligat peccator, illique fer-
uant, vt ad Deum ex toto corde concurritur.

Te Dñe benedicimus: quām sincerè & candide demonstras tuum erga nos amorem tuū enim
tibi non expediret apercens in Ierusalem, ob
mortem tibi intentatam, ascendis tamen latenter & incognite, Sponsus tenerè sponsam dilige-
gens, qui quia à pretore ad necem queritur, de simili-
ciitate fugit, nec in eam audeat intrare mani. tudo
festē, intempestivè larvatus ingreditur; etenim
et spook trahit eum amor ardentissimus. Ita
Christus: licet eam cum ab anima tua foras
elimes morteq; illi per peccata molieris, nec
nō de cordetuo profugum expuleris, non tam
omittit, quin larvatus & incognitus sapientis ip-
grediatur. Quid putas hāc esse carnis firmitatem,
que te lecto prostravit dic o loquacitatem?
Deus est: qui cū si ipsa salus; hoc morbi fallio
se contegit ad anima cū valeritudinem. Quan-
dam hac paupertas illam induit Deus, ipsa ex-
li divitiae quo cor tuum ingreditur. Quanam
ista calamitas, quis ille dolor, qui te circum-
cōgit, nisi larva quædam, quā se Deus operit,
& ad te accedit, qui est ipsi gloria, in tui be-
neficium: quantumlibet enim illi persequaris,
& in fugā cōpellas, nō tamē ex integrō omittit
ad te venire, & venit quasi in occulto, hoc sensu
licebit explicare verba psalmog. Psalmi tenbras Ps. 17. 12:
latibulū fū Cū Deus lux sit, larva adiunxit te
nebrarū, quibus se contegit, illum tu cognosce
Y y y z 6 Chri.

721 HOMILIA TRIGESIMASEXTA DE S^EC^SESS^V CHRISTI.

Christiane, illos tu attende pulsus, quibus in
occulto ad cordis tui pulsat ianuam, dum fœ-
dia fleetis: illum audi, illum cognosce: etenim
Dominus est, ascendit & occultus mansit usque
in quartum diem: tunc enim publicè templum
ascendit prædicaturus, in hoc se verum Deum
consequamur. Amen.

S V M M A R I V M.

HOMILIAE TRIGESIMÆ SEPTIMÆ SEQVENTIS.

PROFVNDA comprehendit hoc Euangelium mysteria, nominatum
prædestinationis, & reprobationis, quod quamvis aliquam incute-
re debeat sollicitudinem. *a.* non tamen curiosus debet indagari: *¶ 1. 2. 3.*
cum certum sit, quod Deus nobis vel gloriam tribuat coelestem,
vel aeternis damnet cruciatibus secundum opera nostra. *b.* Ad illo-*¶ 4. 5. 6.*
rum solamen, & horum terrorem, nobis Deus in Sacris litteris suis
quædam reliquit indicia, ex quibus conjecturare licet, an aliquis prædestinatus sit
vel reprobatus. Hæc describit D. Ioannes in hoc Euangeli, nobis tres figuras pro-
ponendo: illam Christi nostræ prædestinationis *Auctoris*: illam prædestinato-
rum sub figura ouium Christi, & reprobatorum sub persona quorundam Iudeo-
rum, qui Christum circumdederunt. Figura quæ nobis proponit Christum, ea est:
describit illum ambulante in portico templi, misericordia plenum, peccatores
exspectantem. *c.* & cogitationes retractantem. *d.* Prædestinatos ostendit sub figu-*¶ 5. 7. 8.*
ra ouium Christi, quarum conditiones Saluator noster exponit; reprobos autem *¶ 9.*
nobis indicat sub corum nomine, qui Christum circumdant: habent etenim con-
trarias. Primum indicium ouium Christi hoc est, quod audiant vocem Dei, qui-
tupliciter credunt. *e.* Secundus: illi obediunt. *f.* Tertiū: ad illam accurrunt. *g. Quar-**¶ 6. 10.*
iò: agunt iuxta veritatem eius. *b.* Quintus: desiderant illam audire, ut sciant *f. §. 11.*
quid sibi sit agendum. *i.* Secundum harum ouium indicium est, quod Christum *¶ 6. 12.*
sequantur, non illum cingendo, sed eius insitendo vestigis, hoc ostendendo, quod *¶ 6. 13.*
sint per opera sua. Contrarium est præscitorum, qui cingunt illum, & per vias in-*¶ 14. 15.*
cedunt oppositas. *k.* Tertium prædestinatorum signum est, quod sicut reprobis *¶ 6. 16. 17.*
iam in hac vita patiuntur, & participes sunt cruciatuum infernalium. *l.* ita in il-*¶ 10. 11. 12.*
lam participationem quandam gaudij vita aeterna communicant. *m.* Quartum *¶ 6. 23.*
prædestinatorum indicium est, quod non pro semper pereant, pertinaces in pecca-*¶ 24. 25. 26.*
to, si in hoc lapli fuerint, sicut reproborum in sua perditione. *n.* Quintum illorum *¶ 6. 27.*
indicium est quod firmi sint in manu Dei sic ut illos inde diabolus non eripiat, ut
horum est, quod ab illo se rapi patientur. *o.* Tandem exponit Dominus qua ratio-*¶ 6. 18. 19.*
ne possit hæc admiranda in prædestinatis suis operari declarans quod verus sit Deus
eterno æqualis Patri. *p.*

*¶ 1. Solliciti vivere debemus, utrum præde- minatus & signatus, sicut piscium in secunda
finitati sumus: horum numerus est deter- D. Petri punctione.*

¶ 2. Ita:

